V Ý R O Č N Á S P R Á V A

O B C E D E K Ý Š

Z A R O K 2 0 21

Názov: Obec Dekýš

Okres: Banská Štiavnica

Kraj: Banskobystrický

Sídlo: 969 01 Dekýš č. 39

Štatutárny orgán: Jozef Bucha, starosta obce

Kód obce: 516716

IČO: 00320561

DIČ : 2021107341

Kontakt:

045/6993120,0918515779

e-mail: starosta@dekys.sk

jozef.bucha@dekys.dcom.sk

www.dekys.sk

1. **Identifikačné údaje:**
2. *Názov:* Obec Dekýš
3. *Adresa :* Obecný úrad č.39 , 969 01

Právna forma: obec

Deň vzniku: Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok sa riadi zákonom NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a Ústavou SR

Rozloha obce: 1 782 ha

Počet obyvateľov k 31.12.2021 : 191

Kategória	Spolu	Muži	Ženy
Vek od 0 – 15 rokov	28	11	17
Vek od 15 – 18 rokov	0	0	0
Vek nad 18 rokov	163	84	79
Spolu	191	95	96

Zmeny v stave obyvateľov za obdobie od 01.01.2021 do 31.12.2021

Kategória	*Spolu*	*Dospelí*	*Deti*
Prihlásení	2	2	0
Odhlásení	1	1	0
Zomrelí	5	35	0
Celkový úbytok	8	8	0

Základné orgány obce

Obecné zastupiteľstvo
starosta obce

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách, ktoré sa konali 10.11.2018 na obdobie 4 rokov v počte 5 poslancov.

Poslanci obecného zastupiteľstva:

Juraj Angletta, Dekýš č.45, zástupca starostu obce

Ján Bellan, Dekýš č.69

Ing.Roman Lauko, Dekýš č. 4

Mgr.Mária Urichová, Dekýš č. 48

Ján Výboch, Dekýš č. 15

Obecné zastupiteľstvo rozhodovalo na svojich zasadnutiach o základných otázkach života obce. Zasadnutia sa konali v dňoch 14.3., 13.6., 12.9.,14.11., 15.12.2021. Každé zasadnutie OZ sa konalo v zasadačke obecného úradu. Pozvánka na zasadnutie bola zverejnená na úradnej tabuli najneskôr 3 dni pred konaním zasadnutia. Každé zasadnutie bolo verejné.

Starosta obce je predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce. Funkcia starostu je verejná funkcia.

Starosta obce: Jozef Bucha, bol zvolení vo voľbách 10.11.2018 a zložil zákonom predpísaný sľub 03.12.2018.

História obce

Prvá písomná zmienka o obci: z roku 1270

Prvé náznaky osídlenia v okolí obce siahajú do obdobia Rímskej ríše. Toto osídlenie nám potvrdzuje nález zlomkov rímskych nádob vyrobených z terry sigillaty, zlomky rímskeho skla a rímske denáre z 2.stor.n.l. Územie sa nachádzalo v civilizačnej sfére neďaleko hranice Rimanov. Obec sa prvýkrát spomína v roku 1270 ako starý kráľovský majetok. Dá sa predpokladať, že obec bola založená ako osada drevorubačov a uhliarov, ktorí spracovávali drevo pre bane v okolí. Neskôr sa stretávame s menami: Gykys(1388), Gywkes(1427-1428), alebo Gywkes, Gykes (1480). Z roku 1564 existuje doklad, na ktorom sa nachádza názov obce pod menom Tekisch, a to v sťažnosti Banskej Štiavnice cisárskym komisárom na valachov z okolia. Z roku 1653 sa zachovala už aj prvá pečať obce. Obec a panstvo sa ďalej vyvíjajú samostatne. V 16. storočí sa začínajú aj kutacie práce v dôsledku objavu vzácnych rúd v okolí. Z tohto obdobia máme zmienku aj o pivovare, ktorý sa nachádzal v záhrade terajšieho polesia. V 19.storočí nastal

rozvoj obce ako vtedajšieho panstva, keď k nemu boli pridružené Kolpachy (dnešný Banský Studenec) a časť obce Siglisberg (dnešné Štiavnické Bane). Takto sa obec s panstvom dostala medzi domínia a bola podriadená Hlavnému komornogrófskemu úradu.

19.storočie a vojnové roky:

Rok 1854 obec dokončuje stavbu katolíckeho kostola, ktorý bol v roku 1924 rozšírený o krížnu loď. Bol zasvätený narodeniu Panny Márie. Rozvojom techniky a dopravy bolo ustanovené, že pošta bude na Štampochu. Pred prvou svetovou vojnou bol prijatý poštár. Počas richtárskej služby, pred prvou svetovou vojnou, Juraja Šuľu, bol založený hasičský zbor a zakúpila sa prvá striekačka, čo znamenalo pre obec veľkú udalosť.

Vojnové roky

Prvá a druhá svetová vojna citeľne poznačila aj obyvateľov Dekýša. Medzi najvýznamnejšie udalosti v časoch prvej svetovej vojny a v medzi vojnovom období patrí ústup Maďarskej červenej armády 15.mája 1919. V októbri 1922 sa na náklady Ministerstva poľnohospodárstva zriadila v obci hospodárska škola a v roku 1923 dochádza k stavbe evanjelického kostola. Počas druhej svetovej vojny do obce zaviedli elektrický prúd. Boje o obec Dekýš začali koncom februára a skončili 4. marca 1945, kedy bol Dekýš oslobodený.

Po druhej svetovej vojne

Po druhej svetovej vojne sa začala obnova obce. V roku 1958 ONV v Banskej Štiavnici schválil výstavbu národnej školy. V roku 1965 sa začala generálna oprava starej školy. Túto opravu dokončili 9. novembra 1966.

Chotár obce Dekýš z troch štvrtín pokrývajú lesy. Obyvatelia prichádzali denne do styku s prírodou. Tunajší obyvatelia poznali jednotlivé druhy drevín a iného vhodného materiálu, ktorý poskytovalo okolie. Preto tento materiál používali na výrobu nástrojov dennej potreby. Takmer v každej domácnosti vedeli zhotoviť drobné poľnohospodárske náradie, pričom hlavnú pozornosť venovali samorastom. Z týchto zhotovovali vidly, kvačky, rukoviatka na kosiská, snice, ale aj nábytok, ako napr. stolčeky, trojnôžky a pod. Dôležité boli tzv. filfásky, ktoré vedeli zhotoviť v každej domácnosti. Veľkú úlohu pripisovali malej sekerke, tzv. valaške. Je to pozostatok valašskej kolonizácie a starých časov, kedy sa tu nosievala valaška. Roľník ju považoval za súčasť odevu. V minulosti poriská týchto sekeriek zdobili rezbou a niekedy i medenými plieškami. Miesto, kde sa najviac prejavil umelecký cit žien, bol odev, či už mužský, alebo ženský. Boli to najmä oplecká, čepce a sukne. Ale ani rukávy mužských košieľ nezostali bez výzdoby. Najstaršie vyšívačské vzory mali podoby drobných krížikov, mriežok a bodiek. Po prvej svetovej vojne začínajú používať rastlinný ornament. V tomto období vyšívali tak, že vzor si prekreslili a potom vyšili. Bytový textil vyšívali už menej. Zdobili posteľné plachty, obrusy a uteráky. Kolektivizáciou poľnohospodárstva zaniklo vyšívanie odevu a dnes sa vyšíva len bytový textil. Umelecký cit sa prejavil najmä na dreve. Zdobili sa kosiská, krosná, zvíjačky, hrable a pod. Na výzdobu používali rastlinné ornamenty alebo napodobeniny architektonických prvkov. Vyskytli sa aj prípady plastiky staršieho dáta, pravdepodobne pochádzajúce ešte z minulého storočia.

Geografické údaje:

Geologický substrát obce je tvorený neovulkanitmi - prevažne pyroklastikami andezitov a andezitmi vitrofyrickými záverečnej fázy, amfibolicko-biotitickými a dacitmi II. fázy a pyroxenickými andezitmi II. fázy. Z hľadiska geomorfologického možno územie označiť za vulkanickú blokovú štruktúru Slovenského stredohoria. Doliny potokov sú hlboké v tvare písmena V, bez nivy, alebo so slabo vyvinutou nivou. Takmer celá oblasť má vrchovinový reliéf, ktorýprechádza do pahorkatiny a reliéfu eróznych brázd.

Územie patrí do subprovincie Vnútorné Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie, celku Štiavnické vrchy.

Nadmorská výška sa pohybuje od 410 metrov nad morom do 600 metrov nad morom. Výmera katastra je 1782 ha.

Obecný úrad

- je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce, zabezpečuje organizačné a administratívne veci. Prácu obecného úradu organizuje starosta obce.

Zamestnanci

Kontrolórka obce Ing.Lívia Olahová .

Obec Dekýš je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Na plnenie svojich úloh môže použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Svoje úlohy môže obec financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samosprávnymi krajmi a s inými právnickými a fyzickými osobami.

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce, má sa zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je neprípustné. Majetok obce možno použiť na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Zásady hospodárenia s majetkom obce určuje obecné zastupiteľstvo. Obec môže zveriť svoj majetok do správy rozpočtovej organizácii, ktorú zriadila podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Obec môže vložiť svoj majetok ako vklad do obchodnej spoločnosti alebo môže zo svojho majetku založiť právnickú osobu. Obec môže upustiť od vymáhania majetkových práv, ak dôvody pre trvalé alebo dočasné upustenie určí v zásadách hospodárenia s majetkom obce.

Podiely na daniach v správe štátu upravuje zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok sa zabezpečujú prostredníctvom Ministerstva financií SR alebo správcu rozpočtovej kapitoly ŠR, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí činnosť, ktorá sa má financovať.

Obec, ako subjekt verejnej správy zadefinovaný v § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, je právnickou osobou zapísanou v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR podľa zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike.

Všeobecnou legislatívnou normou upravujúcou účtovníctvo vrátane účtovnej závierky rozpočtových organizácií a obcí je zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov. V zmysle tohto zákona účtujú rozpočtové organizácie a obce v sústave podvojného účtovníctva.

Účtovnú závierku vo všeobecnosti upravuje zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov a definuje ju ako štruktúrovanú prezentáciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovanú osobám, ktoré tieto informácie vyžadujú, pričom účtovná závierka tvorí jeden celok pozostávajúci zo všeobecných náležitostí a z jednotlivých súčastí – súvahy, výkazu ziskov a strát, poznámok.

Cieľom účtovnej závierky je poskytnúť verný a pravdivý obraz o účtovnej závierke. Informácie v účtovnej závierke sú užitočné, ak sú posudzované z hľadiska významnosti, zrozumiteľné, porovnateľné a spoľahlivé.

Zákon o účtovníctve v znení neskorších predpisov stanovuje povinnosť overenia individuálnej účtovnej závierky a vyhotovenie výročnej správy, ktorej súlad s účtovnou závierkou musí byť tiež overený audítorom. Pre obce to ustanovuje aj § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších doplnkov.

Účtovná závierka predstavuje kontinuálny proces činností, ktorých výsledkom je zostavenie účtovných výkazov, vypracovanie poznámok a následné predloženie účtovnej závierky ako celku vrátane všeobecných náležitostí na určené miesta predkladania. Z hľadiska charakteru ich môžeme rozčleniť na účtovnú závierku pozostávajúcu z prípravných prác, uzatvorenia účtovných kníh a zostavenie účtovnej závierky.

Prípravné práce sa uskutočnili pred uzavretím účtovných kníh a zahŕňali tieto okruhy činností:

- inventarizáciu,

- kontrolu bilančnej kontinuity,

- kontrolu nadväznosti analytických účtov a analytickej evidencie na syntetické účty,

- zaúčtovanie účtovných prípadov na účtoch, ktoré nesmú mať konečný zostatok,

- kontrolu účtu výsledku hospodárenia,

- kontrola zaúčtovania odpisov,

- doúčtovanie účtovných prípadov bežného účtovného obdobia,

- kontrolu formálnej správnosti účtovných zápisov.

Pri uzatváraní účtovných kníh obec postupuje nasledovne:

- zisťujú sa obraty jednotlivých účtov,

- zisťujú sa konečné stavy účtov prostriedkov a zdrojov rozpočtového hospodárenia,

- zisťuje sa účtovný výsledok hospodárenia za účtovné obdobie

Obec Dekýš od 1.1.2009 účtuje v mene euro.

Inštitúcie v obci

1. Občianske združenie Dekyšan

Adresa: Dekýš č.5 , 969 01

Predseda : Ing.Roman Lauko

2. Urbárska a pasienková spoločnosť – p.s. Dekýš
Adresa : Dekýš č.103
Predseda : Ing.Matúš Chovan

3. Obchodné prevádzky v obci

a) Obchod s potravinami a zmiešaným tovarom:

Jednota COOP Žarnovica , s.d.
Adresa : Dekýš č.40 ,969 01

Financovanie obce, majetok obce, rozpočet obce

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, zo štátnych dotácií, ako aj z ďalších zdrojov. Rozpočet obce na rok 2021 schválilo Obecné zastupiteľstvo v Dekýši dňa 15.12.2020 uznesením číslo 4/2020. V priebehu roka bola schválená jedna úprava rozpočtu nasledovne: dňa 14.11.2021 uznesením č. 4/2021.

Obec dosiahla prebytok hospodárenia za rok 2021 vo výške 3 064,93 €.

Hospodárenie obce v roku 2020 bolo vyrovnané a stabilné. V hospodárení obce sa nenachádzajú významné neistoty ani riziká, ktoré by mohli narušiť jej stabilitu. Po ukončení roka do vypracovania výročnej správy nenastali žiadne udalosti osobitného významu.

Záverečný účet obce Dekýš za rok 2021

(v €)	
Bežné príjmy	72 641,35
Bežné výdavky	69 739171
Prebytok bežného rozpočtu	**3 064,93**
Kapitálové príjmy	198,00
Kapitálové výdavky	0,00
Prebytok/schodok kapitálového rozpočtu	**19 8,00**
Prebytok/schodok rozpočtu spolu	3 064,93
odpočet nevyčerpaných prostriedkov zo ŠR	
Prebytok/schodok rozpočtu po odpočte	3 064,93
Príjmy finančných operácií	0,00
Výdavky finančných operácií	0,00
Hospodárenie z finančných operácií	**0,00**

Výsledok rozpočtového hospodárenia obce	3 064,93
Výsledok hospodárenia na rozdelenie	3 064,93
Tvorba RF	3 064,93
Výsledok hospodárenia na rozdelenie po odpočte RF	0
Finančné usporiadanie rozpočtového hospodárenia	
Prebytok bežného rozpočtu	3 064,93
Schodok kapitálového rozpočtu	0
Rozpočet finančných operácií	0,00

Hlavné údaje zo súvahy

P.č.	Položka aktív	Rok 2020	Rok 2021
	SPOLU MAJETOK	**537 654,80**	**505 256,91**
A	**Neobežný majetok**	**467 883,09**	**432 780,15**
A.I	Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
A.II	Dlhodobý hmotný majetok	423 649,09	388 546,15
A.III	Dlhodobý finančný majetok	44 234,00	44 234,00
B	**Obežný majetok**	**69 417,79**	**71 842,75**
B.I	Zásoby	0,00	0,00
B.II	Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0,00	0,00
B.III	Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
B.IV	Krátkodobé pohľadávky	3 441,70	2 766,48
B.V	Finančné účty	65 976,09	69 076,27
B.VI	Poskytnuté návratné finančné výpomoci dlhodobé	0,00	0,00
B.VII	Poskytnuté návratné finančné výpomoci krátkodobé	0,00	0,00
C	**Časové rozlíšenie**	**353,92**	**634,01**

P.č.	Položka pasív	Rok 2020	Rok 2021

	Vlastné imanie a záväzky	**537 654,80**	**506 256,91**
A	**Vlastné imanie**	**359 793,83**	**353 460,08**
A.I	Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
A.II	Fondy	0,00	0,00
A.III	**Výsledok hospodárenia**	**359 793,83**	**364 034,17**
A.III.1	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	364 034,17	359 890,19
A.III.2	**Výsledok hospodárenia za bežné obdobie**	**-4 240,34**	**-6 333,75**
B	**Záväzky**	**9 424,50**	**9 550,03**
B.I	Rezervy	1000,00	1000,00
B.II	Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0,00	0,00
B.III	Dlhodobé záväzky	548,20	548,20
B.IV	Krátkodobé záväzky	7 876,30	8 001,83
B.V	Bankové úvery a výpomoci	0,00	0,00
C	**Časové rozlíšenie**	**168 436,47**	**142 246,80**

Hlavné údaje z výkazu ziskov a strát:

Položka	**Rok 2020**	**Rok 2021**
Spotrebované nákupy	12 490,57	13 982,00
Služby	14 599,77	15 802,49
Osobné náklady	33 095,74	36 590,78

Dane a poplatky	137,08	77,82
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	2 731,21	1 798,30
Odpisy, rezervy a oprav.pol. a zúčt.čas. rozlíšenia	66 659,31	36 102,94
Finančné náklady	0,00	0,00
Mimoriadne náklady	0,00	0,00
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	897,44	0
Náklady spolu	**130 482,18**	**105 414,33**
Tržby za vlastné výkony a tovar	939,16	385,00
Aktivácia	0,00	0,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	64 480,97	66 335,02
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	284,74	1 190,90
Zúčtovanie rezerv a opr. položiek a účtovanie čas.rozlíšenia	800,00	1 000,00
Finančné výnosy	7,05	0,00
Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach	59 734,25	30 169,66
Výnosy spolu	**126 243,17**	**99 080,58**
Výsledok hospodárenia pred zdanením	-4 240,34	-6 333,75
Splatná daň z príjmov	1,33	0,00
Výsledok hospodárenie	**-4 240,34**	**- 6 333,75**

V Dekýši 05.05.2022

Jozef Bucha